

УДК 330.8

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ УПРАВЛІНСЬКИХ ВІДНОСИН В ПРАЦЯХ Г.МАРКУЗЕ

Кальченко С.В., д.е.н.,

Ніколаєвич О.В.

Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного
м. Мелітополь, Україна

Summary. The theoretical foundations of managerial relations in the concept of Herbert Marcuse are considered. Attention is focused on the psychological aspects of the organization of the system of management of individuals.

Keywords: control, psychology, individual, sublimation, suppression.

Постановка проблеми. Питання ефективної організації управлінських відносин за сучасних умов торкаються усіх сфер бізнесу та державного апарату. Закони постіндустріального суспільства передбачають максимальне врахування індивідуальних особливостей кожної особистості. В цьому аспекті набувають особливої актуальності теоретично-методичні засади формування механізмів управління на основі використання прихованих підсвідомих потреб людини.

Основні матеріали дослідження. Окреме місце у дослідженнях Г.Маркузе займають форми та методи контролю поведінки індивідуума та усьому протязі існування людства. Приймаючи до уваги, що одним з найдавніших інститутів залишається релігія, науковець зазначає, що вона «в історії людства перемикала енергію з реального покращення людських умов на уявний світ вічного врятування». В подальшому, із зростанням ролі державних інститутів та ускладненням системи соціально-економічних відносин вирішення питання забезпечення домінування середовища на особистістю стало запорукою її існування.

Більше того, на думку Г.Маркузе, процес домінування над людськими інстинктами за боку навколишнього середовища триває постійно, він приймає усе нові форми, стимулюючи людину здійснювати бажаний для суспільства спосіб життя. «Панування переросло сферу особистих відносин та створило інститути для влаштованого задоволення зростаючих людських потреб. Але саме розвиток цих інститутів і підриває фундамент цивілізації, що встановилася. Пізній індустріальний період сам підриває її внутрішні межі». Відповідний діалектичний підхід до розуміння подальших перспектив «суспільства високого рівня споживання» є характерним для представників франкфуртської школи.

Цивілізаційний розвиток, з одного боку, має забезпечувати підвищення рівня продуктивності, що сприятиме зростання обсягу затрат праці та часу, а, в той же час, має зберігати незмінним (хоча і трансформованим) механізм інституційного контролю людських бажань, уподобань життєвих орієнтирів як запоруку відсутності перспектив реалізації проекту «Велика відмова». Як

зазначає Г.Маркузе, «для цивілізації, що досягла ступеня зрілості, той же, або навіть менший рівень регламентації інстинктів означав би більш високий ступінь репресії, так матеріальний та інтелектуальний прогрес скорочує необхідність в обмеженнях та тяжкій праці, і цивілізації може надати можливість для значного вивільнення енергії потягів, яка раніше витрачалася на панування та роботу».

Висновки. За сучасних умов набуває особливого значення проблема ефективної організації консолідованої діяльності індивідуумів. Це є надзвичайно актуальним в галузевих напрямках, де розвиток досягається за рахунок використання творчої складовою окремої особистості. В результаті питання керування діяльністю суспільних груп та конкретних індивідів стає запорукою процесу економічного розвитку на рівні галузі, а також національної економіки в цілому.

В роботах Г.Маркузе досліджувалися питання психологічного контролю життєдіяльності людини як в масштабі фірми, так і на рівні держави. На його думку сучасний етап соціально-економічного розвитку характеризується процесом цивілізаційного домінування над людськими інстинктами з боку навколишнього середовища. Формуючи систему людських потреб, соціально-економічні інститути намагаються маніпулювати особистостями.

Список літератури.

1. Маркузе Г. Эрос и цивилизация. Одномерный человек: Исследование идеологии развитого индустриального общества. / Г. Маркузе. – М.: ООО "Издательство АСТ", 2003. – 526 с.
2. Шумпетер Й. Капитализм, Социализм и Демократия. / Й. Шумпетер. — М.: Экономика, 1995. - 540 с.
3. Шумпетер Й. Теория экономического развития (Исследование предпринимательской прибыли, капитала, кредита, процента и цикла конъюнктуры). / Й. Шумпетер — М.: Прогресс, 1982. — 455 с.

УДК 330.8

ОСОБЛИВОСТІ ЗАКОРДОННОГО ДОСВІДУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОГО ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СЕЛЯНСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ

Кібенко К.А.

*Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного
м. Мелітополь, Україна*

Summary. The features of the application of foreign experience to ensure the effective development of peasant farms in Ukraine are investigated. The main problems of the implementation of modern measures and ways to stimulate the activities of family forms of agricultural entrepreneurship are formulated.